

MÁLTEIGURIN

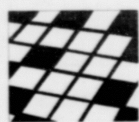
Hvat við einum mennandi málfundi?

At verja og røkja mál okkara er ofta at bera saman við ein utargarð. Verður utargarðurin ikki nóg væl røktur, fellur hann í órókt; verður málið ikki røkt til lítur, verður tað liggjandi órókt. Men skal málið ikki ganga aftur á hondina, er ikki nóg mikið at onkur bert av tilvild roynir at røkja og handfara málið væl. Øll eiga málið, og tí mega øll verja og røkja um tað, eins og tú røkir og hevur umsorgan fyri tær sjálvum ella tínum nærmastu. Onkuntíð hevur verið havt á lofti, at føroyskt mál er viðbrekið og kompliserað, at tað hevur ikki ein og hvør skil fyri. Hetta er ikki nakni veruleikin, men minnir ikki sørt um skálkaskjól, sum tey gomlu nýttu til tess at ræða børn síni, um tey um kvöldið leitaðu sær oman í fjørana. Fólk, sum hava áhuga og alsk fyri at læra føroyskt bæði bókmentliga og málfrøðiliga, eiga at verða eggjaði til tað. Tað tykist sum, at føroyska Málnevndin hevur verið afturhaldandi í hesum at reka ein demokratiskan málpolitikk. Heldur koma út í ljósið og fáa luft undir veingirnar, so at almenningurin ikki aftur seg við at luttaka í málstöðu okkara. Spurningar tróta ikki. Kanska halda summi, at føroyskt er nakað stírvíð, uppturkað rektrae. Hugsanir eru ymskar. Men so kunnu vit spyrja, hvussu ofta almenningurin hevur luttikið í nýrum málpolitikki. Her hugsi eg serliga ikki um blaðini, tí tað er altíð sjálvsagt ein onnur atmosfera, tá tú situr heima hjá tær sjálvum og kommunitakerar við eina deyða teldu, heldur enn at tú átti at farið og luttikið á einum livandi og mennandi kjakfundi, sum t.d. kundi verið hildin í Norðurlandahúsinum. Ja, hví ikki skipa fyri einum málkjakfundi, so vit kundu fingið at sæð okkara vismenn á Fróðskaparsetrinum. Ella hevur almenningurin als ongan rætt í okkara málstöðu í dag. Jú, sjálvandi eiga øll málið. Hetta kann tykjast látturligt, men er veruleikin so, hví so ikki skipa fyri einum breiðum málkjakfundi, sum kundi verið hildin í útvarpshöllini ella Norðurlandahúsinum.

Nú Móðurmálsorðabókin enn ikki hevur sæð dagsins ljós, hví so ikki havt ein mennandi kjakfund um hesa rúgvusmiklu orðabók, so at almenningurin kundi fingið okkurt við í hana, sum hann ella hon hevði havt uppá hjarta, áðrenn Móðurmálsorðabókin sá dagsins ljós. Tí meti eg, at vit ikki hava eina demokratiska málstöðu, tá eingin frælsur og mennandi kjakfundur er. Men sum stóðan er í dag, har málið er við at fara í tvínningar, og almenningurin ikki eigur nakran leiklut, er enn talan í dag um eina diktatoriska málstöðu. Ongantið er í dag so stórvirvur á orðabókum. Men er tørvurin nógandi? Næmingur visti ikki, hvussu orðið tyrla skuldi skrivast. Hetta orðið stóð ikki í orðabókini (Føroyskudonsku, 1961). Heldur ikki at finna í eykabindinum (1974). Men leitandi aftur í Donsku-føroysku útgávuna - ta seinast útkomnu - stendur orðið tyrla og helikoptari. Har fann næmingurin orðið. Men har eru tvínni samheiti í at velja. Málnevndin skjýtur upp at nýta orðið tyrla heldur enn helikoptari, meðan Donsk-Føroysk Orðabók mælir til at velja annaðhvørt ella bæði orðini. Hóast tann demokratiski málpolitikkurin er víðkaður, uttan almenningurin hevur havt ein finger í spælinum, har eisini orðfeingið í Donsku-føroysku orðabókini er víðkað í munin til fyrru dygdargóðu útgávuna hjá Jóhannesi av Skarði, so er ongantið so stórvirvur í dag við at skipa fyri einum málfundi. Hvat vil t.d. Fróðskaparsetrið við sínum málpolitikki í dag. Hvagar gongur leiðin?

-R.

138	FOG- FELAG	DEKK	LOWE- TOFT	LAG	NORTH ONOLIN	HISSE	FOG- FELAG	KONA	DONSK BYGGJ	ITALIA	—? HVIN	WEST VIRGINIA FELAG	FOG- FELAG	HYTUM	FOG- FELAG
FOG- FELAG															
VATN BOLIVIA									LITUR	TVI- STABA				ALFA	
EINS			ASHOET				2		SUNDEKE	UNDEOR				ELIWA	ELIWA
KONA			HABUR												
SAH- GOMPA															
TONS															
LADA UNDIR															
FISHING VESSEL															
FOG- FELAG															
HAVRA- GRYN															
BIL- HUS															
PORT															
FOG- FELAG															
KONA															
Δ															

KROSSORDAGÁTA

Loysnin frá seinastu viku
Loysunarorðið: GRIMSBYTROLARI

T	U	G	V	U	S	T	E	I	N	U	R	S	A	M
R	137	R	A	K	I	V	A	N	I	S	T	R	J	
B	N	A	G	E	R	B	I		G	W		A	L	
N	A	B	B	A	N	N	A					B	A	R
B	3	I	S	P	A	R						K	E	L
U	R	I	N	U	R	U	M		V	A	A	T	G	
R	I	N	G	U	R	D	A	L	I		V	M	U	
O	U	S	M	E	N	S	K	U	H	R				
B	J	O	R	O	O		D	K	R	A	U			
R	A		S	L	Y	S	A		S	H	A	G		
I	S	N	A	A	L	V	I		V	L	A			
L	J	B	S	A	K	E	L	L	I	B	I	K	O	M
L	B	M	U	R	I	E	S		S	T	U	T	A	
A	N	I	T	A	I	N	N		R	O	I		L	
N	A	L	S	K	A	D	D	A		E	R	I		
T	R	A	S	M	U	S	E	F	F	E	R	S	O	E

Hvønn leygardag

er krossordagáta í blaðnum. Drigið verður millum røttu inn-sendu loysnirnar. Vinningurin er ein bók frá Bókadeild Føroya Lærarafelags ella Føroya Skúlabókarunni. (Krossa av á listanum høgrumegin, hvørja tú best kundi hugsað tær).

Fyri at verða við í dráttinum um vinningin, má loysunar-orðið vera okkum í hendi í seinasta lagi hósdagin. Vinnarin verður saman við loystu gátuni kunngjørdur í blaðnum næsta leygardagin.

Sendið loysunarorðið til: Sosialurin, Box 76, 110 Tórshavn - og viðmerkið »Krossordagáta nr. ...« á bálvan.

Vinnari: Jórur Klakkstein
Skáltavegur
700 Klaksvík

Loysunar-

orð.ð:

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

Lesið føroyskt - hugsið føroyskt!

Frá
BÓKADEILD
FØROYA LÆRARAFELAGS:

- ☐ Ljósini slókna
- ☐ Søgur úr Port Janua
- ☐ Biblían í orðum og myndum
- ☐ Indíanararnir. Søgur um upprunafólkið í Norðuramerika
- ☐ Mangt er millum himmal og jørð

Frá
FØROYA
SKÚLABÓKAGRUNNI:

- ☐ Samfelagsfrøði I. Tú og samfelagið
- ☐ Heimssøga I
- ☐ Søgur um hini
- ☐ Lív og gróður
- ☐ Orðaskyn. Mín fyrsta orðabók

Bøkur og annað tilfar
- bæði innan og uttan skúlagátt.

**Lesið mál-
teigin á
internetinum**
www.sosialurin.fo